

Defensie

Het medisch zorgsysteem van de Krijgsmacht

T.F.M. Dijkgraaf
Luitenant Kolonel vliegerarts

Defensie

Algemeen Militair Verpleegkundige

Mini CV

- Sedert 1986 werkzaam als militair arts
- Tot 1996 bij de Kon Landmacht
- Vanaf 1996 bij de Kon Luchtmacht

- 1998 registratie bedrijfsarts
- ‘ In service’ opgeleid tot vliegerarts en aeromedevac arts.

- Tot 2005 werkzaam geweest als Hoofd Gezondheidscentrum, laatst op vlb GZR

- Vanaf jan 2006 werkzaam op de afdeling Gezondheidszorgoperaties CLSK in Breda

- 2004 uitzending ISAF 1 Kabul
- april – juni 2006 uitzending ISAF III Kandahar

Inleiding

- De Nederlandse militair krijgt door Defensie zowel curatieve als niet-curatieve gezondheidszorg aangeboden.
- Deze verzorging wordt niet alleen 'thuis' in Nederland aangeboden maar ook tijdens oefeningen en uitzendingen (momenteel met name in Afghanistan).
- Om deze verzorging te kunnen bieden heeft de krijgsmacht een volledig eigen Gezondheidszorgsysteem
- Bijzonder hierbij is de 'integrale zorg' in de eerste lijn.

Organisatie Krijgsmacht

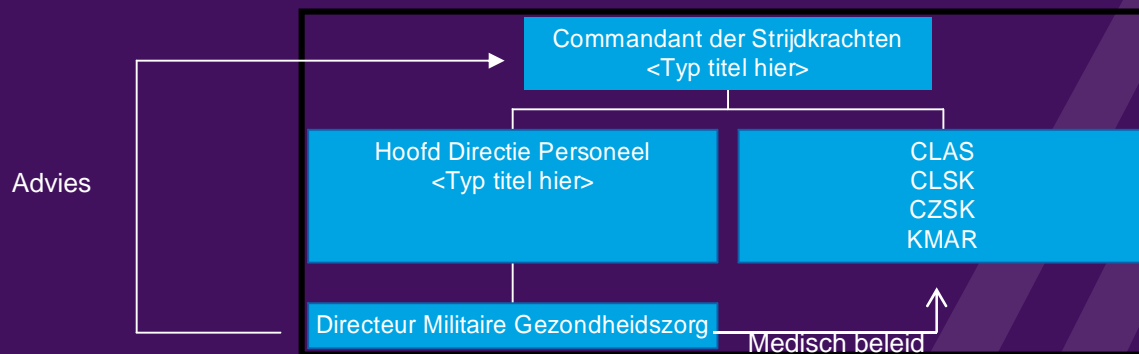
- In het recente verleden kende de krijgsmacht nog vier zelfstandige krijgsmachtdelen (Kon Landmacht, Kon Luchtmacht, Kon Marine en Kon Marechaussee).
- Sedert 1 jan 2005 is deze zelfstandigheid voor een belangrijk deel opgeheven.
- Aan het hoofd staat nu de CDS (Commandant der Strijdkrachten). Deze wordt ondersteund door de 'bestuursstaf'. Deze bestuursstaf maakt beleid.
- Hiernaast zijn vele ondersteunende organisaties gecentraliseerd in het Centrale Dienstencentrum (CDC) bijvoorbeeld Horeca, vervoer, informatievoorziening, etc

Organisatie Krijgsmacht (2)

- De 'Operationele uitvoering' ligt bij de 'Operationele Commando's'
- Commando Landstrijdkrachten (CLAS)
- Commando Luchstrijdkrachten (CLSK)
- Commando Zeestrijdkrachten (CZSK)
- Kon Marechaussee

Beleid Gezondheidszorg

- Het beleid wordt gemaakt door een centrale organisatie de 'Directie Militaire Gezondheidszorg' (DMG)
- Het hoofd hiervan de 'Directeur Militaire Gezondheidszorg' is tevens de hoogste medische autoriteit en directe adviseur van de CDS.

Organisatie Gezondheidszorg (2)

- De tweede lijn van de Gezondheidszorg is centraal ondergebracht bij de 'Bedrijfsgroep Gezondheidszorg' van het CDC
  - Het Centraal Militair Hospitaal (CMH)
  - Het Militair RevalidatieCentrum (MRC)
  - Afdeling Geestelijke Gezondheidszorg
  - Paarse Arbodienst
  - Het Instituut Defensie Relatieziekenhuizen (IDR)
  - Militaire BloedBank (MBB)
  - Militair Geneeskundig Logistiek Centrum (MGLC)
  - Bijzondere Medische Beoordelingen (BMB)
  - Centraal Expertisecentrum Militaire Gezondheidszorg (CEMG)

Organisatie Gezondheidszorg (3)

- De 1e lijn is decentraal ondergebracht bij de OPCO's
- Er wordt hierbij gewerkt volgens het systeem van 'Integrale Gezondheidszorg'
- Zowel Curatieve als Bedrijfsgeneeskundige zorg wordt geleverd in één spreekuur.
- Het kan voorkomen dat in één consult zowel curatieve als bedrijfsgeneeskundige hulpvragen aan de orde komen.

Organisatie Gezondheidszorg (4)

- Aan burgermedewerkers wordt uitsluitend bedrijfsgeneeskundige zorg aangeboden.
- Curatieve doorverwijzing vindt in principe plaats naar het Centraal Militair Hospitaal in Utrecht
- Voor meer gespecialiseerde bedrijfsgeneeskundige zorg kan de 'Paarse Arbodienst worden geconsulteerd.

Organisatie 1e lijn

- Op diverse militaire locaties (kazernes, vliegvelden, Marinebasissen) zijn Gezondheidscentra gevestigd. In de naaste toekomst worden deze omgevormd tot 'Medische Zorgteams (MZT)'
- Taken hiervan zijn ondermeer:
  - Integraal spreekuur
  - Apotheek
  - Ondersteuning (vliegwachter, oefeningen)

MZT

- In deze MZT's werken artsen, tandartsen, fysiotherapeuten, verpleegkundigen en dokterassistenten. (totaal 20-30 medewerkers)
- Het (militaire) personeel van het MZT is beschikbaar voor uitzendingen en wordt daarvoor getraind en neemt deel aan oefeningen.
- Aan een MZT zijn tenminste een huisarts en een bedrijfsarts verbonden. De overige artsen zijn tenminste AMA.

AMA, AMV

- Artsen hebben tenminste de opleiding tot 'Algemeen Militair Arts (AMA)' gevolgd . Dit is een tweejarige opleiding aanvullend aan het artsexamen.
- Naast modules 'vredesgeneeskunde' zoals huisarts- en bedrijfsgeneeskunde, 1e hulpstage etc wordt hierbij ook specifiek aandacht besteed aan geneeskundig optreden in uitzendgebieden (B-ATLS, HPG, uitheemse en tropische geneeskunde etc)
- Verpleegkundigen volgen na de opleiding niveau-4 een AMV opleiding van 9 maanden.

Waarom integrale zorg?

- Defensie kent een zeer specifieke werknemerspopulatie
- 18-58 jaar oud. Groep van 18-30 is het grootst
- Er is sprake van een relatief zware fysieke belasting met piekmomenten (oefeningen, uitzendingen)
- Met name tijdens uitzendingen zeer specifiek belasting en klachtenpatroon. Klachtenpatroon vaak nauw met werkbelasting verweven.
- Juist door specifieke populatie en belasting is integrale benadering een groot voordeel.

Waarom integrale zorg (2)

- Zowel in Nederland als in het uitzendgebied zal hetzelfde hoge niveau van zorg moeten worden geleverd.
- Gescheiden zorg is dan niet alleen inefficiënt maar werkt dan ook niet goed omdat juist dan de specifieke 'werkomsandigheden' een prompte integrale visie en behandeling vragen.
- Voor doorgaans relatief kleine populaties (150-550 personen) zou dan een huisarts én een bedrijfsarts moeten worden uitgezonden.